

Název projektu: Kompetence k sebereflexi a k hodnocení žáků českých učitelů dětí krajanů v Banátu

A) Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: Ing. Stanislav Michek, Ph.D.

Studentky magisterského studia na PdF UHK:

1. Bc. Veronika Dyntarová (ID: 22398)
2. Bc. Adéla Vrátná (ID: 33580)

B) Celková částka přidělené dotace: 46.620,- Kč

C) Stručný popis postupu při řešení projektu

Výzkumný cíl projektu, kterým bylo v návrhu projektu specifického výzkumu „identifikovat jaké mají kompetence k sebereflexi a k hodnocení žáků čeští učitelé působící ve školách v Banátu v Rumunsku, kde vyučují děti krajanů zde žijících“ se na základě získaných dat ukázal při realizaci výzkumu jako velmi úzký a datově nedoložitelný. Proto po získání dat v květnu 2013 zejména: a) ze zúčastněného pozorování výuky ČJ v Banátu, b) rozhovoru s učitelem působícím u krajské komunity v Banátu byl cíl výzkumu rozšířen.

Jednalo se o identifikování faktorů, které napomáhají učitelům působícím v krajské komunitě v Banátu (Rumunsko) lépe vzdělávat děti z českých případně smíšených rodin. Prostřednictvím kvalitativních výzkumných metod potom bylo sledováno, jaké faktory přispívají či brání působení učitelů v krajské komunitě v Banátu. Výzkumný vzorek tvořili učitelé, kteří byli ochotni se účastnit výzkumu. Konkrétně šlo o jednoho učitele ze dvou, kteří ve školním roce 2012-2013 pracovali v Banátu a dva bývalé učitelé z cca 15, kteří působili za posledních deset let v Banátu. Jako zdroje dat pro sledování cíle výzkumu nám posloužily hloubkové rozhovory ať se současným učitelem, 2 pedagogy vyslanými v minulosti ke krajanům Domem zahraničních služeb, či pracovníci Domu zahraničních služeb (dále DZS), analýzy 10 závěrečných zpráv a artefaktů vztahujících se k výuce českého jazyka, zúčastněného pozorování a videonahrávek výuky ve školách v Gerniku a Svaté Heleně. Ze získaných dat byl zpracován článek: Michek, S., Dyntarová, V., Vrátná, A. Faktory úspěšného působení učitelů v Banátu (viz příloha 1), který byl zaslán 9. 10. 2013 redakci časopisu Pedagogická orientace. V článku byly identifikovány a diskutovány následující faktory:

- Motivace a osobní cíle učitele;
- Podmínky k působení (např. materiální, demografické, spolupráce s komunitou, spolupráce s ostatními učiteli);
- Aktivity učitele (např. výuka českého jazyka, volnočasové aktivity pro děti i dospělé);
- Výsledky činnosti učitele.

29. 10. 2013 redakce časopisu zaslala „Vyrozumění o vrácení rukopisu k dalšímu využití“ a zamítla publikovat článek (viz příloha 2). Na základě podnětů obdržných z redakce časopisu a po konzultaci na pedagogické fakultě UHK bude článek upraven a znovu nabídnut časopisu Pedagogická orientace (příp. e-Pedagogium) do března 2014. Článek se bude věnovat odlišnostem v práci učitelů českého jazyka působících v Banátu.

Pozornost v článku bude věnována:

- kompetencím učitelů všeobecných předmětů (např. Shulman, Shulman, 2004, s. 263 in Píšová, Duschinská a kol. 2011, s. 23; Spilková, 2010, s. 22-26; Tomková, 2010, s. 125-150; Vašutová, 2001, s. 19-46).
- Kompetencím učitelům pracujícím s menšinami (např. Balvín, 1999; Moree, 2009).
- Specifikům prostředí Rumunského Banátu (např. Urbánek, 2003; Hroch, 2002; Dokoupil, Svoboda, 2009; Kokaisl, 2009) a školství v něm (např. Moravcová, 2006)
- popisu metodologie výzkumu:
  - Výzkumná otázka „Jaká jsou specifika v práci učitelů působících v krajské komunitě v Banátu?“ bude konkretizována těmito dílčími otázkami:
    - Čím se liší práce učitele v Banátu s žáky oproti výuce v ČR?
    - Čím se odlišuje spolupráce učitele s komunitou v Banátu oproti mimovýukovým aktivitám v ČR?

- jako zdroje dat budou využity data získána z hloubkových rozhovorů, analýzy 10 závěrečných zpráv a artefaktů vztahujících se k výuce českého jazyka, zúčastněného pozorování a videonahrávek výuky ve školách v Gerniku a Svaté Heleně.
- Presentaci výsledků
- Diskusi odlišnosti práce učitele v Banátu oproti např. práci učitelů v ČR, kteří vzdělávají sociálně znevýhodněné žáky (např. děti uprchlíků, děti z národnostních menšin, romské žáky).

D) Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

1. Realizace terénního výzkumu v Banátu hlavně umožnila studentce Bc. V. Dyntarové kontaktovat informanty a uskutečnit s nimi rozhovory v jejich bydlišti (vesnice Svatá Helena v Banátu v Rumunsku) pro její diplomovou práci na téma „Předškolní vzdělávání v mateřské škole ve Svaté Heleně v Rumunsku“. Projekt specifického výzkumu byl pro tento účel využit z toho důvodu, že v akademickém roce 2012/2013 nebyla smlouva v rámci programu ERASMUS mezi pedagogickou fakultou UHK a některou z adekvátních rumunských vysokých škol a studentka by tedy nemohla realizovat empirické šetření pro svoji diplomovou práci.
2. Výsledky výzkumu byly zpracovány jako článek pro odborné periodikum (J). Článek Michek, S., Dyntarová, V., Vrátná, A. Faktory úspěšného působení učitelů v Banátu (viz příloha 1) byl zaslán 9. 10. 2013 redakci časopisu Pedagogická orientace. 29. 10. 2013 redakce časopisu zaslala „Vyrozměnění o vrácení rukopisu k dalšímu využití“ a zamítla publikovat článek (viz příloha 2)
3. Po úpravě článku příprava textu (do března 2014) pro vydání v recenzovaném časopisu Pedagogická orientace (příp. e-Pedagogium) v roce 2014. Předpokládaný název: Michek, S., Dyntarová, V., Vrátná, A. Specifika českých učitelů působících v Banátu

Obě studentky se podílely a podílejí na přípravě publikačních výstupů z projektu. Výsledky z projektu jsou též zařazeny do obsahu výuky předmětů Management a evaluace školy (MANASFM) a Personální management a hodnocení (PERMANA) na PedF UHK.

E) Přehled realizovaných výdajů:

Položky rozpočtu	Plánováno (před navýšením prostředků)	Skutečně čerpáno
Osobní náklady	12 887	12 720
Mzda pro výzkumníka	3 000	3 000
odvody na zdravotní, sociální a úrazové pojištění	1 033	1 020
tvorba sociálního fondu	54	-
Dohoda o provedení práce - přepis rozhovorů a terénních poznámek (studentka V. Dyntarová)	8 800	8 700
Stipendia	13 000	13 000
Materiálové náklady	2 000	4 908
diktafon	2 000	1 392
Odborná literatura	-	2 636
Kancelářské zboží	-	880
Náklady nebo výdaje na služby	1 445	-
Kurzové ztráty	1 445	-
Cestovné	15 211	16 358
cestovné po ČR za informanty	1 000	798
Cestovné zahraniční – studentka	14 568	15 040
Cestovní pojištění	100 Kč	520
Celkem	45 000	46 986
		Přečerpáno 366

Původně přidělená výše dotace činila 45 000,- Kč. V září 2013 byla dotace na základě Rozhodnutí děkana č.24/2013 navýšena ještě o 1 620,- Kč na částku 46 620,- Kč.

Odůvodnění realizovaných nákladů:

OON

Finanční zdroje byly využity na odměnu pro řešitele za zajištění organizace terénního výzkumu a odborného vedení studentek při výzkumu a pro přepis rozhovorů a dokumentů do elektronické podoby studentkou.

Stipendia

Studentky se podílely na všech částech řešení projektu, od tvorby otázek pro rozhovory, přes realizaci výzkumu, kódování dat, zpracování dat až po zpracování textů k publikování. Výše stipendia se odvíjela podle míry zapojení studentek do projektu a v průměru činila 6500,- Kč na studentku.

Materiálové náklady

Finance byly využity na nákup odborné literatury ke studované problematice, nákup diktafonu pro nahrání rozhovorů a kancelářské zboží využitě jako podpora pro výzkumné šetření, zpracování jeho výstupů a publikačních výsledků.

Cestovné

Finance na cestovné byly využity pro úhradu nákladů spojených se zahraniční cestou studentky do Banátu (Rumunsko) 4. 5.-12. 5. 2013. Jednalo se o úhradu dopravy, ubytování, stravného a cestovní pojištění. Dále se jednalo o tuzemské cestovné za účelem uskutečnění rozhovorů s respondenty polostrukturovaných rozhovorů.

F) Přílohy:

- a) Příloha 1 – článek „Faktory úspěšného působení učitelů v Banátu“
- b) Příloha 2 - Vyrozumění o vrácení rukopisu k dalšímu využití z časopisu Pedagogická orientace
- c) Příloha 3 - Výsledovka“ z ekonomického informačního systému Magion – vyúčtování dotace

Datum: 20. 12. 2013

Podpis odpovědného řešitele